

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 193/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen tuulivoiman tukemisesta ja tuotantoon liittyvistä haitoista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Teuvo Hakkaraisen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 193/2016 vp:

Onko perusteltua lakkauttaa nykyinen tuulivoiman syöttötariffijärjestelmä sen aiheuttaessa pelkkää taloudellista vahinkoa,

onko mahdollista muuttaa lakia siten, että suunnittelutarveratkaisulla ei voida ohittaa kunnan ottamaa kantaa tuulivoimaloista päätettäessä ja

onko hallitus tietoinen viime aikoina esiin tulleista tuulivoimaloiden aiheuttamista erittäin vakavista terveyshaitoista?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitusohjelman mukaisesti päästöttömän, uusiutuvan energian osuutta on tarkoitus lisätä 2020-luvulla yli 50 prosenttiin. Tämä perustuu erityisesti bioenergian ja muun päästöttömän uusiutuvan tarjonnan lisäämiseen.

Tuulivoiman tukeminen perustuu lakiin uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (1396/2010; jäljempänä *tuotantotukilaki*), jonka tarkoituksena on edistää sähkön tuottamista uusiutuvilla energialähteillä ja näiden energialähteiden kilpailukykyä sekä monipuolistaa sähkön tuotantoa ja parantaa omavaraisuutta sähkön tuotannossa.

Tuotantotukilain muutos 1274/2015, joka koski tuulivoiman syöttötariffijärjestelmän hallittua sulkemista, tuli voimaan 26. päivä lokakuuta 2015. Lakimuutos tarkoittaa mm. sitä, että kun tuulivoimaloiden 2500 megavolttiampeerin kokonaiskapasiteetti on tullut täyteen hyväksymistä koskevien päätösten ja kiintiöpäätösten perusteella, kaikki kiintiöpäätöstä koskevat hakemukset hylätään. Syöttötariffijärjestelmään hyväksyminen edellyttää voimassaolevaa kiintiöpäätöstä, ja kiintiöpäätösten voimassaolo päättyy viimeistään 1 marraskuuta 2017. Energiavirasto on jo pyssäyttänyt kiintiöhakemusten käsittelyn.

Hallitus valmistelee vuoteen 2030 tähtäävän energia- ja ilmastostrategian tämän vuoden loppuun mennessä. Strategiassa energiajärjestelmää tarkastellaan kokonaisuutena. Hallitusohjelman uusiutuvaa energiaa ja muiden energiaa koskevien tavoitteiden saavuttaminen politiikkatoimien ja resurssitarpeineen varmistetaan strategian yhteydessä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 193/2016 vp

Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunta päättää suunnittelutarveratkaisusta. Lain mukaan suunnittelutarveratkaisun myöntäminen edellyttää, että rakentaminen ei aiheuta haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, ei aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä, rakentaminen on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistysarvojen turvaamista. Suunnittelutarveratkaisua ei voida myöntää, jos rakentaminen johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Tuulivoimala voidaan toteuttaa suunnittelutarveratkaisulla, jos alueen ja sen ympäristön käyttö ja ympäristöarvot eivät aseta tuulivoimarakentamiselle rajoituksia, eikä tuulivoimarakentamisen ja muun alueiden käytön välillä ole merkittävää yhteensovittamistarvetta. Koska suunnittelutarveratkaisusta päättää kunta, ei suunnittelutarveratkaisulla voida ohittaa kunnan kantaa.

Suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen käsittelyn yhteydessä kuullaan naapureita ja muita, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin hanke saattaa vaikuttaa sekä pyydetään tarvittaessa lausunnot ELY-keskukselta, muilta valtion viranomaisilta ja maakunnan liitolta. Myös naapurikunnan lausunto on pyydettävä, jos suunnittelutarveratkaisu vaikuttaa merkittävästi sen maankäyttöön.

Hallitusohjelmaan sisältyy asuntopolitiikan toimi, jonka mukaan muun muassa helpotetaan haja-asutusalueiden rakentamista suunnittelutarvealueasunnostoa lieventämällä. Tämä asuntopoliittinen toimi ei kuitenkaan koske tuulivoimarakentamista.

Hallitus seuraa aktiivisesti tuulivoimarakentamiseen liittyvää tutkimusta ja kansallista keskustelua myös terveydensuojelun näkökulmasta. Hallitukselle on tärkeää, että päätöksenteko perustuu tutkimustietoon, joka kestää kriittisen tarkastelun ja jota voidaan hyödyntää myös viranomais-toiminnassa.

Kansallisen ja kansainvälisen tutkimustiedon seuraamisen lisäksi tehdään myös tutkimusta. Esimerkiksi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella (THL) on parhaillaan käynnissä tuulivoimaan liittyvä asuinympäristökysely, jossa selvitetään lähiasukkaiden kokemuksia tuulivoimasta ja sen vaikutuksista useamman tuulivoima-alueen läheisyydessä. Kyselyn perusteella saadaan käsitystä siitä, kuinka paljon ja minkälaisia vaikutuksia tuulivoimalla on lähiasukkaille.

THL on laatimassa myös ns. positiopaperia tuulivoiman tuottaman infraäänien terveysvaikutuksista. Asiasta laaditaan artikkeli, joka pyritään julkaisemaan vertaisarvioidussa lääketieteen lehdessä, mikä korostaa artikkelin painoarvoa.

Tämän lisäksi Terveiden ja hyvinvoinnin laitos tekee parhaillaan tuulivoimaan liittyviä infraäänimittauksia tuulivoima-alueilla. Syksyllä tehdään tarkempia tutkimuksia yksittäisiin ongelma-kohteisiin liittyen. THL:n lisäksi tuulivoimaan liittyvää tutkimusta ovat viime vuosina tehneet Suomessa muun muassa Työterveyslaitos, Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja Vaasan yliopisto.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 193/2016 vp

Helsingissä 22.4.2016

Elinkeinoministeri Olli Rehn